

Chování personálu v čistých prostorech aneb edukace správným směrem a způsobem

Jaroslava Jedličková

Cíl prezentace

- Personál na operačním sále (OS)
- Zásady chování
- Proč požadujeme vysoký hygienický standard na OS
- Lze udržet operační sál v přísných aseptických podmínkách?
- Jak zajistit dodržování chování a pohybu v prostorách a přímo na OS
- Edukace správným směrem

Režim na OS!

- Směrnice a postupy napomáhající zásadám
- Stavební uspořádání
- Personál vstupující na operační sály
- Způsob vstupu do OS
- OOPP - oděv
- OOPP - obuv
- OOPP - doplňky
- Pohyb na OS
- Hygiena rukou
- Asepse
- Bariérový režim
- Manipulace s materiálem – příjem, odsun

Směrnice ZZ a OS

Legislativa

V **306/2012 Sb.**, o podmínkách předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění a o hygienických požadavcích

Z **123/2000 Sb.**, o zdravotnických prostředcích

Z **66/2013 Sb.**, kterým se mění zákon č. **372/2011 Sb.**, o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, ve znění pozdějších předpisů

Z **258/2000 Sb.**, o ochraně veřejného zdraví

zpracovaná do:

- HEŘ ZZ
- HEŘ OS

Směrnice ZZ a OS

Legislativa

Z 95/2004 Sb., o způsobilosti k povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta“

Z 96/2004 Sb. Novelizovaný 105/2011 Sb., o nelékařských zdrav. povoláních

V 55/2011 Sb., o činnostech nelékařských zdravotnických pracovníků

V 287/2013 Sb., o požadavcích na minimální personální zabezpečení zdravotních služeb

zpracovaná do:

- Organizační řád OS - pozice a kompetence
- Provozní řád OS – režim a provoz
- Náplně práce

Bariérový ošetrovatelský režim

System pracovných a organizačných opatrení, ktoré majú zabrániť vzniku a šíreniu nozokomiálnych nákaz.

Bariérový ošetrovatelský režim

- Rozdělení pracovního prostředí dle zón čistoty
- Návaznost na oddělení centrální sterilizace
- Používání ochranných pomůcek
- Manipulace s biologickým materiálem
- Manipulace s operačním prádlem
- Manipulace s použitými nástroji
- Sterilizace
- Dezinfekce
- Dezinsekce (deratizace)
- Úklidové postupy

Režim na OS – personální filtr

- Vstup do filtru - podmínky
- Dodržení zásad používání předepsaných OOPP(osobní ochranné pracovní prostředky)
 - oděv
 - čepice
 - ústenky
 - ochranné brýle nebo štíty
 - antistatická obuv
- Vstup do prostor sálů
 - osobní předměty na OS – cennosti – hodinky, prsteny, ...telefony, tašky, ostatní předměty...
 - bez zavazadel či jiných pomůcek z vnějšího prostoru

Režim na OS

pacientský filtr

- Překladové okno
- Dispečink bez překladového okna
- Zázemí pro personál
- Bezpečnost a intimita pacienta
- Předspávací a dospávací pokoje

materiálový filtr

- Požadavky na uložení ZP na OS
- Požadavky příjmu a výdeje ZP
- Prostory po uskladnění
- Znalost obalových materiálů

Hygiena rukou

- HMR
- HDR
 - před vstupem do prostoru OS velmi opomíjená záležitost
- CHDR
 - před operačním výkonem
- Směrnice k hygieně rukou MZ ČR 2013 (SZO)
 - doporučení a techniky

Prostory a pohyb na operačních sálech

- **Stavební uspořádání**
 - dodržení jednotlivých zón – ochranná, čistá, sterilní a odsunová
- **Pohyb v prostorech sálů**
 - znalosti použití OOPP jednotlivých členů OS
 - počty členů operačního týmu na jednom sále

Mikroklima na sále

- Klimatizační jednotky - laminární proudění
- Zabezpečení výměny HEPA filtrů
- Dodržování režimu zavřených dveří
- Funkční řídicí panel na OS

Mikrobiologická kontrola na sále a prevence

- Pravidelné i nepravidelné kontroly prostředí pomocí mikrobiálních stěrů a měření čistoty prostředí (aeroskop)
- Kontrola personálu zabezpečující úklid
- Kontrola manipulace s odpadem, operačním prádlem a ostatními ZP
- Dodržování bariérového režimu

Práce bez ohrožení bezpečnosti pacienta

Správné dodržování pravidel bariérového ošetrovatelského režimu je základní podmínkou úspěchu chirurgických výkonů.

Co říká praxe

V praxi se bohužel často setkáváme s porušováním základních pravidel asepse, dezinfekce a sterilizace.

Často se jedná o neznalost, nedbalost a nedocenění významu bariérového ošetřovatelského režimu.

Průzkumné šetření – chování na OS ve FN Brno

- Pozorování personálu
- Sledování chování na OS
- Dodržení použití OOPP
- Sledování dodržení postupů
- Sledování dodržení daných směrnic

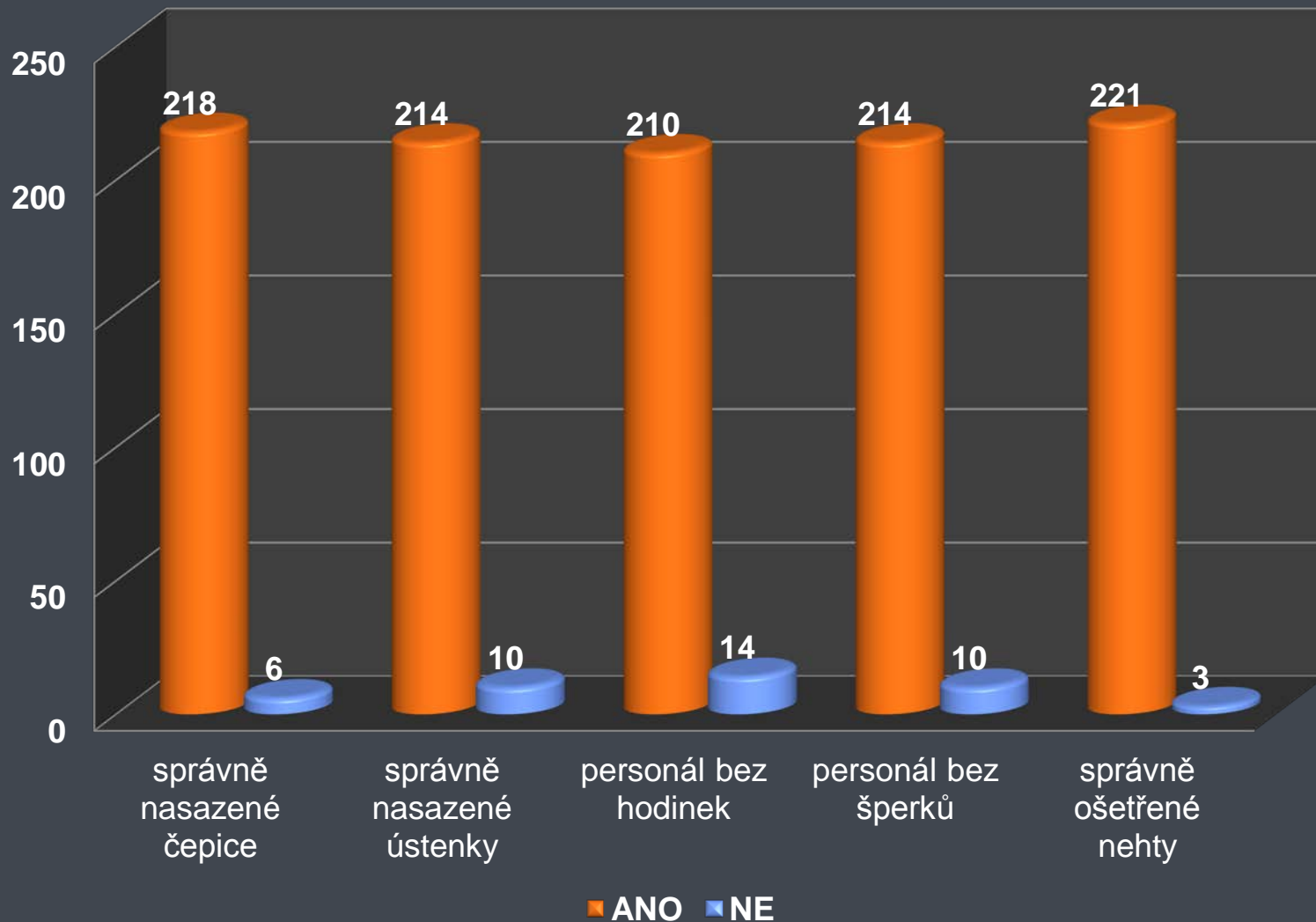

Zjištěné výsledky na COS I ve FN Brno

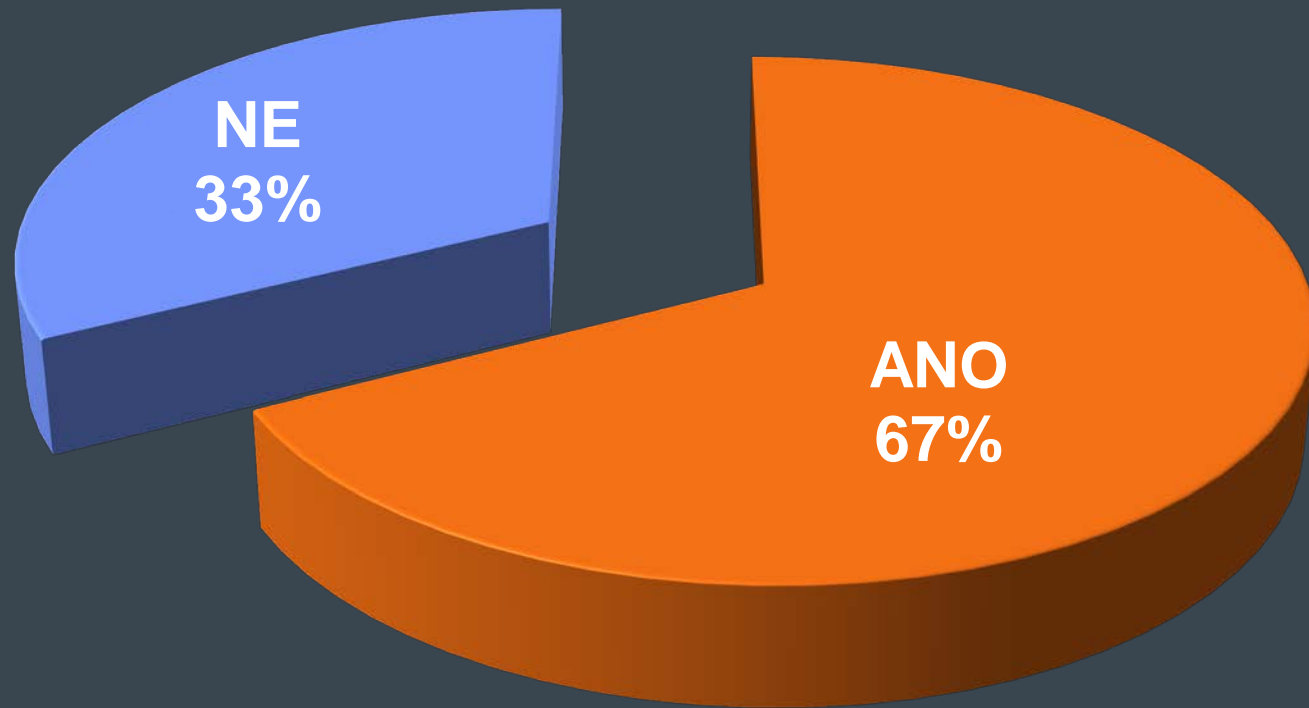
POČET OSOB CELKEM	224	
POČET SÁLŮ	18	
	ANO	NE
správně nasazené čepice	218	6
správně nasazené ústenky	214	10
personál bez hodinek	210	14
personál bez šperků	214	10
správně ošetřené nehty	221	3
správné používání OOPP	ANO	
správné používání operačních rukavic	ANO	
správné používání operačních plášťů	ANO	

Analýza

Hodnocení asepce na sále

Opatření k zajištění a dodržování zásad na OS

Zavírání dveří

ANO	81	67%
NE	39	33%

Jak zajistit správnou asepsi na OS

- Dostatek OOPP na pracovišti
- Dobrá ekonomická situace pracoviště
- Zpracovaný adaptační proces
- Vzdělávání NLZP
- Edukace lékařů, studentů
- Dobrá komunikace se všemi zúčastněnými
- Opakované plánované a neplánované kontroly

Zdroje

- <http://mzcr.cz/Legislativa/>
- H:\pracovní\prezentace 2014\UNIVERZITA PARDUBICE.mht
- H:\pracovní\prezentace 2014\eAMOS - výukový systém.htm
- http://is.muni.cz/th/218190/ff_m/ADAPTACE_NOVYCH_ZAMESTANAN_Cu.pdf
- JEDLIČKOVÁ, J. a kolektiv autorů. *Ošetřovatelská perioperační péče*. 1. vyd. Brno: NCO NZO, 2012. 268 s. ISBN 978-80-7013-543-3.

Závěrečné slovo

„Učit se znamená objevovat to, co už víš.
Konat znamená demonstrovat, že to víš.
Učit druhé znamená připomínat jim, že to vědí
stejně dobře jako ty.
Všichni jste zároveň žáci, praktikanti a
učitelé.“

Richard Bach